

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Tomáše Kocourka a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **J. S.**, zastoupen Mgr. Ing. Janem Boučkem, advokátem se sídlem Opatovická 1659/4, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2022, č. j. MD-13202/2022-190/3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 2. 2023, č. j. 18 A 48/2022-24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce požádal o udělení oprávnění řidiče taxislužby a vydání průkazu řidiče taxislužby. Správní orgány žádost zamítly kvůli nesplnění podmínky spolehlivosti podle § 21c odst. 1 písm. b) zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě (zákon o silniční dopravě). Žalobci byl totiž v posledních třech letech uložen správní trest za spáchání přestupků podle § 16 odst. 1 písm. b) a h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách (zákon o cenách), proto se podle § 9 odst. 2 písm. a) bodu 2. zákona o silniční dopravě nepovažuje za spolehlivého. Žalobce za poskytnutí taxislužby účtoval cenu vyšší, než byla platná maximální cena, a neoznačil zboží cenami.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou u městského soudu, který ji zamítl. Jednotlivé důvody nespolehlivosti v § 9 odst. 2 písm. a) zákona o silniční dopravě navazují nikoliv jen na konkrétní přestupky uvedené v zákoně o silniční dopravě, ale i v jiných předpisech (to vyplývá i z odkazu na cenové předpisy v bodě 2 téhož ustanovení). Jsou to typová jednání, která mohou mít vliv na řádný výkon taxislužby a jsou s ním úzce spojená. Značí veřejný zájem na poctivosti vůči zákazníkům stran řádného a včasného informování o ceně za taxislužbu a jejím následném řádném určení po provedení přepravy.

[3] Městský soud se dále musel vypořádat s otázkou, zda lze spojení *přestupek spáchaný při výkonu práce řidiče taxislužby* v § 9 odst. 2 písm. a) zákona o silniční dopravě vykládat tak, že pod něj spadá i přestupek spáchaný dopravcem, tedy nikoli jen řidičem taxislužby jako nepodnikající fyzickou osobou. Podle městského soudu je stěžejní, že kontrolován byl přímo žalobce, a jednání v rozporu s cenovými předpisy se tak fakticky dopustil jak v pozici řidiče taxislužby, tak i dopravce, třebaže za toto jednání nesl odpovědnost jen jako dopravce.

[4] I když účinná právní úprava již výslovně nevztahuje působnost § 9 odst. 2 zákona o silniční dopravě na jednání řidičů taxislužby, v důsledku kterých byla provozovateli taxislužby uložena sankce, zároveň ani neváže nespolehlivost k přestupku sankcionovanému pouze ve vztahu k pachateli v pozici řidiče taxislužby. Předpokládá toliko souvislost s výkonem práce řidiče taxislužby. Rozhodné tedy není postavení, v jakém byla osoba za přestupek trestána, ale fakt, že se tak stalo při výkonu práce řidiče, zahrnuje tedy i pozici dopravce, pokud ten současně působil jako řidič. I tento přestupek vypovídá o charakteru osoby a její spolehlivosti. V minulosti se podmínka spolehlivosti výslovně vázala i na delikty právnických osob, nicméně jak vyplývá z důvodové zprávy k novele, která jiné správní delikty z formulace odstranila, nebylo záměrem změnit věcný obsah právní normy, pouze došlo k úpravě terminologie.

[5] Pokud žalobce porušil cenové předpisy jako řidič taxislužby, i když za toto jednání byl na základě objektivní odpovědnosti uznán odpovědným jako podnikající fyzická osoba, nelze z toho dovodit, že je spolehlivý řidič. Podmínka spolehlivosti je sice vázána na konkrétní osobu řidiče, ale ne nutně na to, že tato osoba byla trestána jako řidič taxislužby. Nejde o nepřipustně rozšiřující výklad zasahující do podstaty práva na svobodnou volbu povolání (podnikání). Zákon jasně akcentuje souvislost s prací řidiče taxislužby, a ne postavení dopravce, a nepřipouští tak jiný rozumný výklad.

II. Argumentace účastníků řízení

[6] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), tedy pro nesprávné posouzení právní otázky soudem. Stěžovatel o oprávnění požádal jako fyzická osoba, přičemž jako fyzická osoba nebyl v minulosti uznán vinným z přestupku spadajícího pod § 9 odst. 2 písm. a) bod 2. zákona o silniční dopravě. Za přestupky podle

pokračování

§ 16 odst. 1 písm. b) a h) zákona o cenách byl potrestán jako dopravce, tedy jako podnikající fyzická osoba. Ukládat následné restrikce lze však pouze v případě, kdy se porušení pravidel dopustí vždy onen specifický subjekt, nelze tedy zaměňovat podnikající fyzickou osobu a fyzickou osobu.

[7] Městský soud se mýlí v tom, že jednotlivé body v § 9 odst. 2 písm. a) zákona o silniční dopravě nejsou odkazem na konkrétní skutkové podstaty přestupků, ale že představují pouze typově vymezená jednání. Není tomu tak již jen z podstaty zásahu státu do sféry občana v případě odejmutí oprávnění řidiče taxislužby. Jedná se o represivní opatření, které lze přirovnat k trestu v širším slova smyslu, který navazuje na spáchání přestupku a zasahuje do práva na svobodnou volbu povolání podle čl. 26 Listiny základních práv a svobod (Listina) a do práva na vlastnictví podle čl. 11 Listiny. Toto opatření lze také přirovnat *de facto* k trestu zákazu činnosti, proto je při jeho výkladu nutné postupovat se zřetelem k čl. 2 odst. 3 Ústavy a k čl. 2 odst. 2 Listiny. Výklad městského soudu je nepřipustně rozšiřující. Nelze totiž připustit, aby právní norma stanovující podmínky spolehlivosti byla neurčitá či typově vymezená bez konkrétních odkazů na spáchané přestupky.

[8] Jak vyplývá z jednotlivých bodů § 9 odst. 2 zákona o silniční dopravě, ustanovení míří na přestupky, které spáchal řidič taxislužby jako tzv. speciální subjekt, a to při výkonu práce řidiče taxislužby. Výkon práce řidiče taxislužby je v zákoně o silniční dopravě využíván výhradně jako termín vážící se k osobě řidiče taxislužby. Přestupek uvedený v § 9 odst. 2 písm. a) bodu 2. zákona o silniční dopravě není přestupek uvedený v zákoně o silniční dopravě (ani v jiném zákoně), jehož porušení by se mohl dopustit řidič taxislužby při výkonu své práce. Takový přestupek je možné spáchat pouze porušením zákona o cenách, a to jen jako dopravce, tedy podnikající fyzická osoba nebo osoba právnická. Stěžovatel jako řidič taxislužby však takový přestupek nespáchal. Při výkladu § 9 odst. 2 zákona o silniční dopravě lze uvažovat pouze o přestupcích, které spáchaly specifické fyzické osoby při výkonu práce řidiče taxislužby, a nelze tedy při posouzení spolehlivosti přihlížet k přestupkům podle zákona o cenách. Pochybení zákonodárce není možné napravit extenzivním výkladem, jak to učinil městský soud.

[9] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry městského soudu a navrhl zamítnutí kasační stížnosti. Stěžovatel byl potrestán za spáchání přestupku jako podnikající fyzická osoba, přičemž při spáchání přestupku vykonával i práci řidiče taxislužby. Cílem zákonodárce nebylo omezit přestupky zakládající nespolehlivost pouze na ty spáchané fyzickou osobou. Zákon o silniční dopravě v minulosti výslovně dopadal na přestupky vedoucí k potrestání dopravce, protože neznal přestupky řidičů taxislužby. Za porušení zákona tak byl vždy potrestán dopravce. Důsledkem však byla nemožnost samotného řidiče bránit se jako účastník řízení v přestupkovém řízení. Zákonem č. 102/2013 Sb. proto byla zavedena nová konstrukce nespolehlivosti, a rozšířeny tak podmínky nespolehlivosti na potrestání jak řidiče, tak i dopravce, pokud byl dopravce zároveň řidičem. Tomu odpovídala i formulace, že nespolehlivost způsobuje trest za spáchaný přestupek nebo jiný správní delikt (toho se právě dopustil dopravce, který byl

zároveň řidičem). Novela č. 304/2017 Sb. reagovala na zánik jiných správních deliktů, to však neznamenalo, že přestupky dopravců nadále pod tento výčet nespádaly.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost je přípustná a lze ji projednat.

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Podle § 21c odst. 1 písm. b) zákona o silniční dopravě je práci řidiče taxislužby oprávněna vykonávat pouze osoba, která je držitelem oprávnění řidiče taxislužby. Oprávnění řidiče taxislužby udělí na žádost kterýkoli dopravní úřad, pokud je žadatel spolehlivý podle § 9 odst. 2.

[13] Podle § 9 odst. 2 písm. a) bodu 2 zákona o silniční dopravě se pro účely tohoto zákona za spolehlivého nepovažuje ten, komu byl v posledních 3 letech uložen správní trest za přestupek spáchaný při výkonu práce řidiče taxislužby spočívající v poškození cestujícího na ceně jízdného nebo požadování ceny ve výši, která není v souladu s cenovými předpisy.

[14] Podle čl. 26 odst. 1 Listiny má každý právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost.

[15] Podle čl. 26 odst. 2 Listiny může zákon stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností.

[16] Jak uvedl Ústavní soud v nálezu ze dne 25. 11. 2003, sp. zn. I. ÚS 504/03, 138/2003 USn., z podstaty práva na svobodnou volbu povolání jakožto práva hospodářského nelze bez dalšího dovodit závěr, že *de facto* vytváří autonomní prostor, v němž je jednotlivec oprávněn činit vše, co mu zákon nezakazuje (čl. 2 odst. 3 Listiny), přičemž veřejná moc smí do tohoto prostoru zasahovat toliko za zákonem stanovených podmínek (čl. 26 odst. 2 Listiny). „*Povaha tohoto práva je ambivalentní v tom, že nevytváří pouze status negativus, tedy prostor autonomie jednotlivce, do něhož nepřísluší veřejné moci zasahovat, nýbrž je to do jisté míry i veřejná moc, která pozitivně formuje a stanoví podmínky pro výkon povolání a hospodářských činností, a vytváří tak vlastně samotné předpoklady výkonu takových činností (status positivus).*“ Podstata tohoto práva musí nutně vést k diferenciaci hospodářských činností podle různého stupně spoluúčasti veřejného prvku dokonce na samotném konstituování takové hospodářské činnosti. Při aplikaci tohoto práva, na přístup k němu a na jeho výkon je třeba vždy posuzovat roli veřejného zájmu a veřejné moci na vytváření předpokladů pro výkon takové činnosti; míra přípustné ingerence veřejné moci je pro různá povolání z povahy věci odlišná, aniž by tím byl narušován princip rovnosti (čl. 4 odst. 3 Listiny; viz nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 6. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 93/20, bod 31).

pokračování

[17] Nutno zdůraznit, že práva na svobodnou volbu povolání se lze podle čl. 41 odst. 1 Listiny domáhat pouze v mezích prováděcích zákonů. Nicméně tyto zákonné meze musí být stanoveny, vykládány a uplatňovány ústavně konformním způsobem. I když čl. 41 odst. 1 Listiny posiluje úlohu zákonodárce, aby prostřednictvím prováděcích zákonů blíže upravil základní právo podnikat, neznamená to, že by byl zároveň poskytnut i obecným soudům širší prostor pro zásahy do tohoto základního práva (Ústavní soud v nálezu ze dne 23. 8. 2021, sp. zn. II. ÚS 1440/21, bod 40, ve vztahu k právu podnikat).

[18] Při posouzení, jak výrazně může zákonodárce, resp. při výkladu soud, zasáhnout do práva na svobodnou volbu povolání stanovením podmínek, je tak nutné zohlednit, jak silný je veřejný zájem na kvalitě výkonu dotčené činnosti, v tomto případě výkonu práce řidiče taxislužby. Ve vztahu k cenové regulaci se NSS v rozsudku ze dne 5. 11. 2009, č. j. 1 Afs 60/2009-119, bod 61, již obecně vyjádřil i k nutnosti regulovat poskytování taxislužeb. Podle NSS je taxislužba na rozdíl od běžného tržního prostředí trhem postiženým celkovou informační asymetrií. *„V takovémto prostředí běžný zákazník (a tím spíše cizinec nebo jiný návštěvník Prahy) není s to předem získat relevantní informace o poskytované službě, o její kvalitě, často není s to ani určit přiměřenost nabízené ceny a nemá rozumnou šanci srovnat tuto cenu s cenami nabízenými jinými poskytovateli taxislužby. Je možno považovat za notorietu, že trhy s nedokonalými informacemi mají zásadně oslabenou sebečisticí schopnost. Lukrativní místa (letišť, centrální náměstí ve velkých městech s velkým výskytem turistů atp.) navíc pojmou jen limitovaný počet vozů taxi, což dále snižuje jakoukoliv rozumnou úvahu o efektivní soutěži na trhu taxi. Nedostatečnou kapacitou lukrativních míst ostatně argumentuje též sám stěžovatel ve své kasační stížnosti. Taxislužba je trhem ve své podstatě atomizovaným, ovšem trhem, který se způsobem nabídky služeb zásadně liší od jiných svou povahou rovněž atomizovaných trhů. Na rozdíl od typického tržního prostředí (malé pekárny, provozovny služeb, obchody, restaurace apod.) vozidla taxi nenabízejí své služby v jednom fixovaném místě. Zatímco nabídka služeb ve fixované lokalitě zvyšuje možnost racionálního a informovaného rozhodnutí spotřebitele, vozidla taxi obvykle křižují v rámci městské aglomerace a jsou náhodně zastavována náhodnými zákazníky. Ideální „oběti“ taxikářů v prostředí bez regulovaných cen je cizinec, který navštíví hlavní město třeba jen na několik dní a bezprostředně po příjezdu do České republiky nechápe přesně hodnotu české měny. Objednávka vozu taxi přitom bude z povahy věci často úplně první transakcí, kterou na českém území takový cizinec uskuteční.“*

[19] Z výše uvedeného vyplývá zvýšený veřejný zájem zajistit, aby taxislužbu provozovaly osoby, od kterých lze očekávat, že tuto nerovnováhu ve vztahu k zákazníkům nebudou zneužívat. Zákonodárce se tohoto cíle rozhodl dosáhnout mimo jiné zamezením přístupu k výkonu práce řidiče taxislužby osobám, které v blízké minulosti poškodily cestujícího na ceně jízdného nebo požadovaly cenu v rozporu s cenovými předpisy. Takový veřejný zájem oslabuje právo na volbu povolání podle čl. 26 odst. 1 Listiny. Právo na volbu povolání jako právo hospodářské totiž bez dalšího nevytváří autonomní prostor, ve kterém osoba může činit vše, co jí zákon nezakazuje (čl. 2 odst. 3 Listiny) a do kterého může veřejná moc zasahovat toliko za zákonem stanovených podmínek (čl. 26 odst. 2 Listiny), jak se domnívá stěžovatel. Překážky pro přístup k tomuto povolání (podnikání) nelze proto vykládat výhradně restriktivně, jak navrhuje

stěžovatel, ale právě se zohledněním cíle zákonodárce zamezit přístupu k výkonu práce řidiče taxislužby specifické skupině osob, které nedávno při výkonu taxislužby pochybily.

[20] V rozsudku ze dne 9. 8. 2018, č. j. 1 As 222/2018-22, se NSS zabýval povahou odebrání oprávnění řidiči taxislužby, protože přestal být spolehlivým. V bodě 23 dospěl k závěru, že nejde o sankci *stricto sensu*, ale spíše o administrativní opatření, jehož smyslem je zajistit, aby taxislužbu vykonávali pouze řidiči, kteří respektují zákonné povinnosti. I když faktické znemožnění výkonu povolání řidiče vozidla taxislužby je přísným opatřením, je odrazem významu, který zákonodárce přikládá zájmu na řádném výkonu taxislužby. Jedná se totiž o službu, která zajišťuje silniční dopravu pro cizí potřeby spočívající zejména v přepravě osob, musí být proto vykonávána bezpečně, kvalifikovanými a spolehlivými řidiči. V bodě 27 dodal, že odejmutí oprávnění je vyjádřením zájmu společnosti na tom, aby činnost řidiče taxislužby vykonávaly pouze spolehlivé osoby, které nepáchají závažné přestupky související s řízením motorových vozidel.

[21] Ke stejnému závěru lze dospět i v případě neudělení oprávnění. Jedná se o administrativní opatření, které je i přes svoji značnou citelnost odrazem veřejného zájmu na řádném výkonu taxislužby. Omezení přístupu k povolání skrze tuto podmínku je však odůvodněné (s ohledem na veřejný zájem na ochraně spotřebitele před specifickými negativními jevy na trhu poskytování taxislužby), nelze jej srovnávat s trestem zákazu činnosti a již jen z toho důvodu vykládat restriktivně, jak navrhuje stěžovatel, ani aplikovat zásady výkladu norem trestního práva hmotného.

[22] Není důvodná námitka, že přestupky zmiňované v § 9 odst. 2 písm. a) odkazují pouze na přestupky v zákoně o silniční dopravě a že pro jejich naplnění je třeba, aby je spáchal pouze speciální subjekt. Pokud by cílem zákonodárce bylo výčet přestupků omezit jen na ty uvedené v zákoně o silniční dopravě, stačilo, aby pouze odkázal na příslušná ustanovení tohoto zákona. Zákonodárce však cílil na širší okruh protiprávních jednání, a proto zvolil typově určená jednání, mj. spočívající i v porušení jiných předpisů, jak správně uvedl městský soud. Takto vymezená jednání nejsou příliš obecná, jak se domnívá stěžovatel, ale odkazují na vcelku konkrétní protiprávní jednání v rozporu se zákonem o silniční dopravě a také např. s cenovými předpisy. Není pravda, že by stěžovatel nemohl předvídat, která protiprávní jednání povedou ke ztrátě jeho spolehlivosti.

[23] Důsledkem výkladu stěžovatele, který odmítá zahrnutí přestupků z jiných právních předpisů, by navíc bylo naprosté vyprázdnění § 9 odst. 2 písm. a) bodu 2. zákona o silniční dopravě. Sám stěžovatel připouští, že zákon o silniční dopravě neobsahuje žádný přestupek, který tomuto bodu přesně odpovídá. V souladu se zásadou racionálního zákonodárce lze vycházet z toho, že jeho cílem není přijímat neaplikovatelná ustanovení, a proto, pokud je to možné, má mít každé ustanovení svůj smysl a obsah. Vzhledem k tomu, že zákonodárce nestanovil omezení při aplikaci přestupků z ostatních právních předpisů, není důvod, proč je při výkladu § 9 odst. 2 písm. a) zákona o silniční dopravě nepoužít. Nebrání tomu ani spojení „pro účely tohoto zákona“, které takto omezuje definici pojmu spolehlivosti na zákon o silniční dopravě, nestanovuje však hranici pro

pokračování

výklad podmínek použitých v této definici. Jak také trefně poznamenal žalovaný, o úmyslu zákonodárce jít při výkladu § 9 i mimo zákon o silniční dopravě svědčí také odkaz na cenové předpisy, které jeho součástí nejsou.

[24] Není také zřejmé, jaký by měl být důsledek stěžovatelem tvrzeného nerozlišení základních zásad výkonu kontroly podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) městským soudem. Námitka stěžovatele, že by měla být provedena zvlášť kontrola vůči dopravci i vůči řidiči taxislužby, pomíjí argument městského soudu, že je nesporné, že to byl právě stěžovatel v dvojediné roli, kdo přestupky osobně spáchal, třebaže mu správní trest byl uložen jako dopravci (kvůli zachování zásady *ne bis in idem*).

[25] Účelem § 9 odst. 2 písm. a) bodu 2. ve spojení s § 21c zákona o silniční dopravě je zajistit určitou kvalitu výkonu taxislužby. Cílem je tak zamezení výkonu činnosti osobám, které byly v posledních třech letech v jejím rámci potrestány za zneužití specifík trhu poskytování taxislužby uvedených výše, a to v cenové oblasti. Tato podmínka pro získání oprávnění slouží vedle cenové regulace jako jedna z cest, jak zmírnit dopady informační asymetrie a chránit spotřebitele. Právě zvýšený veřejný zájem na dodržování cenových předpisů odůvodňuje zohlednit jednání osoby řidiče taxislužby, ač se protiprávního jednání dopustil jako zaměstnanec či jako podnikající fyzická osoba. Fakticky se stále jedná o stejnou osobu, která se dopustila určitého typu nežádoucího jednání.

[26] Spojení „při výkonu práce řidiče taxislužby“ nenormuje, že daná osoba musela spáchat tento přestupek jako speciální subjekt, nestanoví tedy, že přestupek musela spáchat jako řidič taxislužby. Ustanovení § 9 odst. 2 písm. a) zákona o silniční dopravě naopak pracuje s výkonem této činnosti, rozhodující tedy je faktické jednání a jeho znaky bez ohledu na konkrétní postavení řidiče taxislužby při uložení správního trestu. Není tedy podstatné, jestli byl řidič v pracovněprávním vztahu k dopravci či byl sám dopravcem. Důležité naopak je, zda dané protiprávní jednání spáchala právě tato osoba. Ani nadpis § 9 zákona o silniční dopravě (*Povinnosti podnikatele v silniční dopravě*) neznačí, že by přestupek podle odst. 2 písm. a) musel spáchat pouze zaměstnanec podnikatele, kterému jsou povinnosti v § 9 adresovány. Smyslem ostatně je, aby podnikatel zajistil, aby práci řidiče vozidla určeného pro přepravu osob vykonávala spolehlivá osoba. To však neznamená, že by fyzická osoba nemohla ztratit spolehlivost jednáním jako podnikající fyzická osoba. Pokud tedy byl dopravci jako podnikající fyzické osobě uložen správní trest za přestupek v § 9 odst. 2 písm. a) zákona o silniční dopravě, ale pouze z titulu odpovědnosti za jednání jeho zaměstnance, při posouzení jeho vlastní spolehlivosti nelze tento přestupek zohlednit.

[27] Stejně tak je nutné vzít v potaz vývoj právní úpravy, jak správně poukázal žalovaný. Ve znění účinném od 1. 6. 2012 do 30. 4. 2013 neobsahoval § 9 zákona o silniční dopravě vyjmenované přestupky v souvislosti s výkonem práce řidiče taxislužby, ale v odst. 3 písm. e) obecně uváděl, že za spolehlivou se nepovažuje osoba, která se jako řidič vozidla taxislužby v průběhu posledních tří let dopustila jednání, za něž byla provozovateli taxislužby pravomocně uložena sankce za porušení právních předpisů souvisejících s provozováním silniční dopravy. Následně přinesla novela zákonem

č. 102/2013 Sb. v odst. 3 písm. a) překážku ve spolehlivosti představovanou uložením sankce za přestupek nebo jiný správní delikt spáchaný při výkonu práce řidiče taxislužby spočívající ve třech typových jednáních. Tato novela zároveň odstranila původní písm. e), výslovné napojení na sankci uloženou provozovateli taxislužby v důsledku jednání řidiče.

[28] V důvodové zprávě uváděným cílem změny je konkretizace podmínek spolehlivosti a zmírnění přísnosti měřítek: *„U definice spolehlivosti jsou zde široké meze pro správní úvahu, zda se určitá osoba stane osobou nespolehlivou a zároveň nepřiměřená přísnost měřítka spolehlivosti. Zejména ustanovení § 9 odst. 3 písm. e) zákona o silniční dopravě (jako řidič taxislužby se dopustí jednání, za které byla provozovateli taxislužby uložena pravomocně pokuta) nerozlišuje závažnost deliktu. Nespolehlivým se stane např. jak řidič, který ošidí cestujícího na ceně, tak řidič, který jednou opomene vyplnit do záznamu o době řízení vozidla, bezpečnostních přestávkách a době odpočinku místo zahájení výkonu taxislužby.“* Z ničeho nevyplývá, že by cílem této změny bylo umožnit řidiči taxislužby, který je zároveň dopravcem, aby bez ohledu na spáchané přestupky mohl být nadále považován za spolehlivého. Jak také správně uvádí žalovaný, pokud by novela cílila ke zúžení pouze na přestupky spáchané zaměstnanci, a nikoli podnikajícími fyzickými nebo právnickými osobami, nezmiňoval by odst. 3 písm. a) zákona o silniční dopravě vedle přestupků i jiné správní delikty. Novela zákonem č. 304/2017 Sb., která jiné správní delikty odstranila, navíc upravovala jen terminologii (z důvodové zprávy: *„V souvislosti s přijetím nového zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich dochází současně k úpravě terminologie tak, aby byla v souladu s tímto zákonem (pojmy „sankce“ → „správní trest“, „správní delikt“ → „přestupek“).“* Žádná další následná novela tyto základní prvky určení spolehlivosti již nezměnila.

[29] Při zohlednění výše uvedených východisek dospěl NSS k závěru, že slovní spojení *přestupek spáchaný při výkonu práce řidiče taxislužby* je nutné vyložit tak, že se vztahuje i na přestupek, za který byl správní trest uložen dopravci, pokud byl tento dopravce zároveň řidičem taxislužby.

[30] V souvislosti s výše podaným výkladem nelze souhlasit ani s námitkou stěžovatele o zásahu do vlastnického práva podle čl. 11 Listiny. Stěžovatel nevysvětlil dostatečně konkrétně, v čem má takový zásah spočívat, mimo obecného konstatování spojitosti práva na volbu povolání a vlastnického práva. Nic nenasvědčuje tomu, že by ústavně souladný výklad neudělení oprávnění v obecné rovině mohl zasáhnout do stěžovatelova vlastnického práva podle čl. 11 Listiny.

[31] Stěžovatel se tedy jako dopravce, který byl zároveň i řidičem taxislužby, dopustil přestupků podle § 9 odst. 2 písm. a) bodu 2. zákona o silniční dopravě, v důsledku čehož nemohl být považován za osobu spolehlivou, a nesplnil tak podmínky pro udělení oprávnění řidiče taxislužby podle § 21c odst. 1 písm. b) téhož zákona.

pokračování

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[32] Městský soud rozhodnou právní otázku posoudil správně, stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Nejvyšší správní soud nezjistil ani žádný důvod pro zrušení napadeného rozsudku z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl tedy kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[33] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, kterému by jinak jako úspěšnému účastníku právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Soud mu proto náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. dubna 2024

Eva Šonková
předsedkyně

s
e
n
á
t
u